

Beszámoló a 2017/2018-as tanév Erasmus+ mobilitási tevékenységéről és a 2017-es támogatási keretek felhasználásáról

Készítette: Páll Zita intézményi Erasmus+ koordinátor

Jelen beszámoló a Sapientia EMTE-nek a 2017/2018-as tanévben lebonyolított Erasmus+ mobilitási tevékenységéről szól, összehasonlítva azt a 2016/2017-es tanév mobilitási tevékenységével. Ezzel párhuzamosan beszámolunk a 2017-ban megpályázott és elnyert Erasmus+ támogatási keretek felhasználásáról is, azzal a megjegyzéssel, hogy amint a beszámolóból is ki fog tűnni, adott támogatási keret felhasználása nem kötődik szigorúan egy adott tanévhez.

Hallgatói tanulmányi mobilitás = SMS	Hallgatói szakmai gyakorlat mobilitás = SMP	Oktatási célú mobilitás = STA	Munkatársak képzési célú mobilitása = STT	Szervezési támogatás = SOM
--------------------------------------	---	-------------------------------	---	----------------------------

I. Megvalósítások

1. 2018 júniusában vette kezdetét az **1000. mobilitás, amelyet a Sapientia EMTE szervezett** az Erasmus-programba való belépése, azaz 2013 óta a programországok vonatkozásában (KA103). Ebből 314 tanulmányi mobilitás (SMS), 248 szakmai gyakorlat mobilitás (SMP), 237 képzési mobilitás (STT) és 201 oktatási mobilitás (STA) volt.

Keretenként:

- 2013-as keret: 131
- 2014-es keret: 196
- 2015-ös keret: 181
- 2016-os keret: 279
- 2017-es keret: 279.

2. **Az elmúlt 5 tanévben** összesen 1052 Erasmus-mobilitás valósult meg, a következőképpen:

KA103

Típus \ Tanév	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018
SMS (314)	42	61	64	70	77
SMP (300)	31	65	91	50	63
STT (237)	26	29	43	68	71
STA (201)	32	41	34	42	52
Összesen (1052):	131	196	232	230	263

A megvalósult 1052 mobilitás eloszlása Karonként (a számok sorrendben a 2013/14, 2014/15, 2015/16, 2016/17 és 2017/18-as tanévben megvalósult mobilitásokat jelölik):

KA103

Típus \ Kar	Csíkszeredai Kar(ok)	Kolozsvári Kar	Marosvásárhelyi Kar	Rektori Hivatal
SMS	171 (15+33+36+38+49)	60 (17+10+11+11+11)	83 (10+18+17+21+17)	0
SMP	187 (12+49+60+31+35)	47 (10+7+10+8+12)	66 (9+9+21+11+16)	0
STT	86 (14+11+18+21+22)	40 (2+6+8+12+12)	70 (6+5+10+25+24)	41 (4+7+7+10+13)
STA	81 (13+18+17+15+18)	62 (11+14+10+13+14)	58 (8+9+7+14+20)	0
Összesen:	525	209	277	41

A fenti táblázatból világosan látszik, hogy az elmúlt tanévekben a karonként megszervezett hallgatói mobilitások száma nem arányos a diáklétszámmal, hanem egyéb tényezők függvénye (pl. tantervi kompatibilitás a fogadó egyetemekkel, a mobilitásokat övező segítő vagy hátráltató kari légkör és attitűd, a kari koordinátor tapasztalata – lásd még VIII.1). A Csíkszeredai Kar messze a legkiemelkedőbbben teljesített az elmúlt 5 tanévben, az általa megvalósított mobilitások száma közel duplája a második helyezett kar mobilitásainak.

3. Az Erasmus programba való belépés első öt tanévében az adminisztrációban történt személyi változások:

- az intézményi koordinátort (Borbáth Zsuzsánna) négyen helyettesítették (Veress Boglárka, Dácz Szidónia, Székely Kinga és Páll Zita);
- a kari koordinátor-helyzet Csíkszeredában a legstabilabb, ahol a csíkszeredai karok összeolvadása után a kezdeti két kari koordinátor közül Bors Hortenzia lett az összevont kar koordinátora, akinek továbbra is besegít Burista Cecília;
- a Kolozsvári Karon jelenleg a harmadik kari koordinátor végzi a programmal kapcsolatos teendőket (Albert Kati és Gál Lázár Hajnalka után most Sulyok Kármén);
- a Marosvásárhelyi Karon jelenleg a hatodik kari koordinátor dolgozik (Fazakas Éva, Veres Boglárka, Kőszeghi Szidónia, Szabadi Szidónia, Kilyén Borbála után most Keresztes Zsófia).

4. Az Erasmus-programban töltött öt tanévben kapott mobilitási támogatások összesítője:

Pályázat éve	Szerződés száma	Szerződött keret	Szerződés státusa
2013	35/31.05.2013	135.918,- €	elszámolva 135.159,40 €
2014	2014-1-RO01-KA103-000194	317.820,- €	elszámolva
2015	2015-1-RO01-KA103-014404	321.180,- €	elszámolva
2016	2016-1-RO01-KA103-023280	387.225,- €	elszámolva
2017	2017-1-RO01-KA103-035700	436.370,- €	folyamatban (955.098,- € értékben)
	2017-1-RO01-KA107-035701	29.910,- €	
2018	2018-1-RO01-KA103-047418	473.825,- €	
	2018-1-RO01-KA107-047431	14.993,- €	

Az EMTE történetében először jelen pillanatban **négy Erasmus+ mobilitási projekt** fut párhuzamosan (2017-es és 2018-as KA103 és KA107), amelyek **összértéke közel egymillió euró**. Az intézményi Erasmus+ Iroda mindent megtesz a továbbiakban is azért, hogy a kapott támogatás felhasználása a program szabályainak, az EMTE szabályzatának és a támogatási szerződésekben foglaltaknak megfelelően történjen. A hallgatói mobilitások száma viszont a karoktól függ, ezért szükséges a karok hozzáállásának folyamatos javítása, a mobilitásra kiutazók támogatása úgy a mobilitás előtt, mint közben és utána, és szükségesek olyan intézkedések, amelyek az Erasmus+ mobilitásra kiutazó diákok számának növelését célozzák, illetve ha ez nem lehetséges, akkor legalább az egy tanéven belül elért eddigi legjobb teljesítmény stabilizálását (lásd még VIII.1).

5. 2018. március 6-12. periódusban négy helyszínen (a Karokon, és kérésre a Sepsiszentgyörgyi Tanulmányi Központban) megszerveztük az Erasmus+ hallgatói mobilitásokat népszerűsítő hagyományos **Erasmus+ Open Doors tájékoztató és beszélgetés** rendezvényt diákok és szakkoordinátorok számára, amelyen bemutattuk a programot, és mobilitáson már részt vett diákjaink beszéltek élményeikről, tapasztalataikról. A rendezvény a legtöbb érdeklődőt a Csíkszeredai Karon vonzotta, ahol 108 diák volt jelen, a Kolozsvári Karon 43 diák jelent meg, míg a Marosvásárhelyi Karon 34, a Sepsiszentgyörgy Tanulmányi Központban pedig 21. A rendezvényről szóló fényképes beszámolókat megjelentettük a kari honlapokon, illetve a kari Facebook-oldalakon.

6. Az elmúlt tanév tapasztalatai és a beérkezett javaslatok alapján **módosításra került az EMTE alkalmazottainak mobilitási szabályzata**, a módosításokat 2018. június 29-én fogadta el az EMTE Szenátusa.

7. A kari **honlapokon** tovább bővítettük az Erasmus+ rovatokat, a mobilitásról hazatért diákok fényképes élménybeszámolóit folyamatosan töltik fel a PR-os kollégák, akik segítségével fontos a pályázatok, rendezvények lebonyolításában is.

8. A tanév során 2017 szeptemberében és 2018 januárjában részt vettünk két **Bukarestben megrendezett Erasmus+ tájékoztató szemináriumon**, ahol többek közt az újdonságokkal, a mobilitási projektek időközi jelentéseivel és a zárójelentéssel kapcsolatban, valamint a program különböző aspektusaival és a lebonyolítással kapcsolatban kaptunk hasznos információkat, illetve lehetőségünk volt tapasztalatot cserélni más egyetemek koordinátoraival.

II. Pénzügyi beszámoló

II.1. Támogatási szerződések, megvalósult mobilitások

Az Erasmus+ program végrehajtásával az Európai Bizottság (EB) a nemzeti irodákat bízta meg, így egyetemünk a bukaresti nemzeti irodával (Oktatási és Szakképzési Közösségi Programok Országos Hivatala – Agenția Națională pentru Programe Comunitare în Domeniul Educației și Formării Profesionale, A.N.P.C.D.E.F.P.) kötött támogatási szerződések alapján végzi a mobilitások lebonyolítását.

A 2017/2018-as tanévben a Sapiientia EMTE a KA103 és a KA107 jelzésű Erasmus+ mobilitási programokban vett részt, amely a programországok közt megvalósuló felsőoktatási mobilitásokat foglalja magába (KA103), illetve programországok és az EU-n kívüli partnerországok közt megvalósuló mobilitásokat (KA107).

KA103

A tanév során megvalósított **KA103** Erasmus+ mobilitásokat a **2017** januárjában beküldött pályázatunkra megítélt **436.370 €** támogatási összegből (+12,7%) bonyolítottuk, a nemzeti irodával kötött **2017-1-RO01-KA103-035700** számú, 24 hónapra szóló támogatási szerződés terhére. Támogatás kiegészítést nem kértünk, a szerződés meghosszabbítása nem igényelhető, a kapott összeget igyekszünk teljes egészében felhasználni. Ennek a keretnek a terhére jelenleg 12 tanulmányi mobilitás és 10 szakmai gyakorlat mobilitás van még folyamatban, valamint a szervezési alap (SOM) felhasználása. A mobilitási keretben 1.414 € maradvány van jelenleg a ST visszalépések miatt, ennek felhasználása a szociális ösztöndíj-kérelmek függvénye, és így csak a következő év tavaszára lesz teljes a keret elköltése, a végső határidő 2019. május 31. **A hallgatói keret felhasználásának átcsúszása következő tanévre** figyelmeztető jel, hogy az intézményi szinten megpályázott hallgatói mobilitás-számokat méginkább közelítenünk kell az egy tanév alatt reálisan megvalósítható hallgatói mobilitások nagyságrendjéhez.

A **2017-es KA103 keretből** ezidáig 279 mobilitás szerveztünk (ugyanannyit, mint a 2016-os KA103-as keretből): ebből kettőt a 2016/17-es tanévben (SMP), **263-at** a **2017/18-as** tanévben (77 SMS, 63 SMP, 52 STA, 71 STT), illetve 14-et a 2018/19-es tanévben (12 SMS, 2 STA).

A megvalósult mobilitások száma növekedett a 2017/18-as tanévben az előző tanévhez képest, ezen belül minden mobilitás típus esetében növekedés tapasztalható, amely a legerőteljesebb a STT mobilitásoknál. A mobilitásokat bővebben a IV. fejezet tárgyalja.

A szerződött és megvalósult KA103 mobilitásokat a nemzeti irodával kötött szerződések és a tanévek kontextusában a következő táblázat foglalja össze, amely egyben összehasonlítja a 2017/18-as tanévet a 2016/17-es tanévvel:

KA103

Mobilitás típusa	Kategória	2016-os támogatási keretszerződés szerint ¹	2016/2017-es tanévben megvalósítva	2017-es támogatási keretszerződés szerint ²	2017/2018-as tanévben megvalósítva
Hallgatói tanulmányi mobilitás (SMS)	Támogatási keret	170 000 €	144 705 €	187 500 €	177 710 €
	Mobilitások száma	68	70	75	77
Hallgatói szakmai gyakorlat mobilitás (SMP)	Támogatási keret	105 875 €	63 997 € + 2 600 €*	105 000 €	87 086 €
	Mobilitások száma	55	48 +2*	55	63
Oktatási célú mobilitás (STA)	Támogatási keret	33 825 €	29 190 €	36 740 €	36 330 €
	Mobilitások száma	41	42	44	52
Munkatársak képzési célú mobilitása (STT)	Támogatási keret	23 925 €	38 675 €	47 530 €	44 750 €
	Mobilitások száma	29	68	49	71
Szervezési támogatás (SOM)		53 600 €	43 181 €	59 600 €	59 600 €
Összesen:	Támogatási keret	387 225 €	319 748**€ + 2 600 €*	436 370 €	405 476 €***
	Mobilitások száma	193 mobilitás	230 mobilitás a tanév szintjén (228 mobilitás a 2016-os keretből és 2 mobilitás a 2017-es keretből)	223 mobilitás	263 mobilitás a tanév szintjén

* A 2017 nyarán megszervezett +2 szakmai gyakorlat mobilitás a 2017-ban megkötött 2017-1-RO01-KA103-035700 támogatási szerződésből került finanszírozásra.

** Az elnyert támogatáshoz képest (387.225 €) adódó 67477 € különbözet = a 2016 nyarán ebből a keretből megvalósult 51 SMP mobilitás értéke (2015/2016).

*** Az elnyert támogatáshoz képest (436.370 €) adódó 30.894 € különbözet a következőkből adódik össze: 2.600 € SMP a 2016/17-es tanévben + 25.260 € SMS a 2018/19-es tanévben + 1.620 € STA a 2018/19-es tanévben + 1.414 € maradvány, amelynek felhasználása a szociális ösztöndíj-kérelmek függvénye.

¹ A nemzeti irodával kötött 2016-1-RO01-KA103-023280 sz. Erasmus+ támogatási szerződés szerint, amelyet 2016.07.18-án írt alá az Országos Hivatal, időtartama 2016. június 1. – 2018. május 31. (24 hónap)

² A nemzeti irodával kötött 2017-1-RO01-KA103-035700 sz. Erasmus+ támogatási szerződés szerint, amelyet 2017.06.28-án írt alá az Országos Hivatal, időtartama 2017. június 1. – 2019. május 31. (24 hónap)

KA107

A KA107-es Erasmus+ mobilitási programban való részvételünk abszolút újdonságnak számít, pályázatunk egyetlen partnerországbeli intézményre, a beregszászi II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolára alapult. A projekt sajátossága, hogy nem EU-s partnerországról lévén szó, a bejövő (*incoming*) mobilitásra érkezők ösztöndíja is az EMTE számlájára érkezik, és az EMTE fizeti azt ki a résztvevőknek, emiatt a bejövő (*incoming*) mobilitások esetében is ugyanaz a felelősség – és a pályázati döntés meghozatalán kívül ugyanaz az adminisztráció – terhel, mint a kimenő (*outgoing*) mobilitások esetében. A tanév során megvalósított KA107 mobilitásokat a 2017 januárjában beküldött pályázatunkra megítélt **29.910 €** támogatási összegből bonyolítottuk, a nemzeti irodával kötött *2017-1-RO01-KA107-035701* számú, 26 hónapra szóló támogatási szerződés alapján (időtartama 2017. június 1. – 2019. július 31.) A keret felhasználása jelenleg is folyamatban van, a kapott összeget igyekszünk teljes egészében felhasználni a végső határidőre.

A **2017-es KA107-es keretből** ezidáig *13* mobilitás valósult meg: a **2017/18-as tanévben 9** (ebből 4 kimenő STA és 2 kimenő STT mobilitás, valamint 2 bejövő STA és 1 bejövő STT mobilitás), a 2018/19-es tanévben 4 (ebből 2 kimenő STA és 1 bejövő STT mobilitás, valamint folyamatban van 1 *incoming* SMS mobilitás). A projekt végéig még 2 bejövő STA és 2 bejövő SMS mobilitásra számítunk.

II.2. Az ösztöndíjak mértéke

Az Erasmus+ programban a mobilitásra utazók ösztöndíjainak egységnyi összegeit a nemzeti irodák határozzák meg. A konkrét mobilitások esetében az ösztöndíjak kiszámítását a nemzeti iroda által rendelkezésünkre bocsátott kalkulátor segítségével végezzük el, a számításokat az EB által fejlesztett *Mobility Tool+* webes követő eszköz igazolja vissza, amikor szerződéses kötelezettségeinknek megfelelően feltöltjük ide a mobilitások adatait.

A **hallgatói tanulmányi mobilitás** ösztöndíjak azokra az országokra vonatkozóan a KA103 programon belül, amelyekben hallgatóink mobilitást teljesítettek a 2017/18-as tanévben:

Ország	Havi ösztöndíj
Írország, Spanyolország	500 €
Lengyelország, Magyarország	450 €

A hallgatói **szakmai gyakorlat** mobilitás ösztöndíja havi plusz 200 € a fentiekhez képest.

A **tanulmányi** mobilitáson részt vevő hallgatók esetében havonta plusz 200 € kiegészítő **szociális támogatás** adódik a fenti összegekhez abban az esetben, ha a hallgató jogosult szociális ösztöndíjra az EMTE szabályai alapján.

Az **oktatók és a nem oktatói munkakörben dolgozó munkatársak** mobilitásai esetében a végső ösztöndíjnak két összetevője van: a napi megélhetési támogatás, valamint az utazási támogatás. Mindkettő változik a fogadó intézmény országa, valamint a küldő és a fogadó intézmény közötti távolság függvényében (a távolság meghatározása az EB által erre a célra fejlesztett online kalkulátorral történik).

Az oktatók és felsőoktatási munkatársak ösztöndíja azokra az országokra vonatkozóan, amelyekben munkatársaink mobilitást teljesítettek a 2017/18-as tanévben:

Ország	Napi megélhetési támogatás	Mobilitási program típusa
Írország	160 €	KA103
Franciaország, Lengyelország, Magyarország, Olaszország	140 €	
Németország, Portugália, Szlovákia	120 €	
Partnerországok (esetünkben: Ukrajna)	160 €	KA107

Az egyszeri utazási támogatás mértéke a küldő intézmény és a fogadó intézmény közötti egyirányú távolság függvényében³:

Távolság	Összeg / résztvevő	Mobilitási program típusa
10 és 99 km	20 €	KA103
100–499 km között	180 €	KA103, KA107
500–1999 km között	275 €	
2000–2999 km között	360 €	
3000–3999 km között	530 €	
4000–7999 km között	820 €	
8000 km vagy annál több	1100 €	

A 2017/18-as tanévben a Vezetőtanács határozata értelmében minden kiutazó esetében a távolság az EMTE székhelye szerinti, azaz kolozsvári indulással került kiszámolásra.

II.3. Átcsoportosítások

A nemzeti irodával kötött 2017-1-RO01-KA103-035700 számú Erasmus+ támogatási szerződésben rögzített támogatási összeg vonatkozásában a keretátcsoportosításokról akkor fogunk értesítést küldeni a nemzeti irodának, amikor azok véglegesek lesznek. A mobilitás típusok között meghatározott szabályok szerint eszközölhető keretátcsoportosítás a szerződés időtartamán belül: a hallgatói mobilitás kereteket csak egymás között lehet átcsoportosítani, az oktatási keret és a munkatársak képzési kerete korlátlanul átcsoportosítható egymás között, ugyanakkor ezek teljes egészében átcsoportosíthatóak a hallgatókhoz, és a szervezési keret 100%-ban átcsoportosítható bármely típusú mobilitáshoz.

A 2017-es támogatási keret esetében a fenti szabályok betartásával a következő átcsoportosításokat fogjuk kérelmezni (*prognózis*):

KA103

Mobilitás típusa	Szerződés szerint keret €	Az átcsoportosítás után € (2019 eleje) – prognózis –	Végleges keret aránya a szerződéshez képest (mobilitás típuson belül)
Hallgatói tanulmányi mobilitás (SMS)	187 500	204 384	109%
Hallgatói szakmai gyak. mobilitás (SMP)	105 000	89 686	85,42%
Oktatási célú mobilitás (STA)	36 740	37 950	103,29%
Munkatársak képzési célú mobilitása (STT)	47 530	44 750	94,15%
Mobilitás szervezési támogatás (SOM)	59 600	59 600	100%
Összesen:	436 370	436 370	100%

³ Az EB által támogatott távolságkalkulátor: http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm

A szakmai gyakorlat keret megmaradt részét átcsoportosítjuk a tanulmányi mobilitásokhoz. A képzési mobilitásnál megmaradt keretet az oktatási és a tanulmányi mobilitásokhoz csoportosítjuk át. Mivel három tanár és két adminisztratív munkakörben dolgozó kolléga nem használta fel az elnyert mobilitást, így egyelőre nem szükséges a SOM egy részének mobilitásokra fordítása, de a számadatok 2019 tavaszán lesznek véglegesek, a jelenleg még zajló fentebb hivatkozott 22 mobilitásnak és a szociális kérelmeknek függvényében.

A KA107 programon belül az átcsoportosításokat a *Mobility Tool+* online nyilvántartó eszköz követi, kérelmet csak akkor kell benyújtani, hogyha az *incoming* és *outgoing* irányok közötti keretátcsoportosítás meghaladja a mobilitásokra kapott teljes összeg 40%-át.

III. Intézményközi szerződések, stratégiai partnerségek

A Sapia EMTE-nek 14 ország 48 intézményével van 122 Erasmus+ **intézményközi** szerződése a program hátralévő (a 2020/21-es tanévvel záruló) időszakára, a szerződések száma folyamatosan növekedik. Országokénti bontásban ezekből magyarországi intézmény: 29, lengyelországi: 3, litvániai: 1, németországi: 2, dániai: 1, franciaországi: 2, írországi: 2, olaszországi: 2, portugáliai: 1, szlovákiai: 1, spanyolországi: 1, svédországi: 1, törökországi: 1, ukrainai: 1.

Az Erasmus+ támogatja a **stratégiai partnerségeket** is, amelyek célja „innovatív gyakorlatok fejlesztésének, átadásának és megvalósításnak támogatása, továbbá az együttműködést, a társaktól való tanulást és az európai szintű tapasztalatcserét támogató közös kezdeményezések megvalósítása.” Egyetemünknek a 2017/18-as tanévben két stratégiai partnerség pályázata volt megvalósítási folyamatban, mindkettő a Csíkszeredai Karon:

1. a brüsszeli CIEP asbl kezdeményezésére, a 2015-1-BE01-KA203-013202 sz. támogatási szerződés alapján, címe: *CERTIC – Certification des acquis TIC dans le secteur non marchand*, időtartama 30 hónap, periódusa 2015.09.01. – 2018.02.28., a pályázati támogatást a brüsszeli fő pályázó nyerte Belgiumban;
2. a dubrovnikai Turisticka i ugostiteljska skola Dubrovnik (TUSDU) kezdeményezésére, a 2016-1-HR01-KA202-022160 sz. támogatási szerződés alapján, címe: *Language skills and intercultural issues in the hospitality industry: unity in diversity in the EU labour market*, időtartama 24 hónap, periódusa 2016.09.01. – 2018.08.31., a pályázati támogatást a dubrovnikai fő pályázó nyerte Horvátországban.

IV. Mobilitások

A 2017/18-as tanévben 263 mobilitás valósult meg a KA103-as keretből (250 mobilitást a karokról kiutazók, 13 mobilitást a Rektori Hivatalból kiutazók teljesítettek) és 9 a KA107-es keretből. **A Csíkszeredai Kar továbbra is az egyetlen, ahol a hallgatói mobilitások (SM) száma meghaladja az oktatási+képzési mobilitások (ST) számát**, holott ez lenne az elérendő kívánatos cél minden karon, hiszen a kapott támogatási keretek is a diák mobilitásokra vonatkozóan a legnagyobbak. Ugyanakkor a szervezési támogatás (SOM) összege direkt módon összefügg a mobilitások számával. A mobilitások karok szerinti eloszlása:

KA103

Típus \ Kar	Csíkszeredai Kar		Kolozsvári Kar		Marosvásárhelyi Kar	
SMS	49	= 84 SM	11	= 23 SM	17	= 33 SM
SMP	35		12		16	
STA	18	= 40 ST	14	= 26 ST	20	= 44 ST
STT	22		12		24	
Összesen:	124		49		77	

A pályázati felhívások megjelentetése a Vezetőtanács jóváhagyásával történt, a hallgatói pályázatokat a Kari Erasmus Bizottságok bírálták el, míg az oktatási és képzési pályázatokat az Egyetemi Erasmus Bizottság.

IV.1. Hallgatói mobilitások – KA103

Az Erasmus+ mobilitási programban adott hallgató egy oktatási cikluson belül maximum 360 nap mobilitást teljesíthet, beleértve a korábbi Erasmus és a mostani Erasmus+ programon belül elnyert mobilitási periódusokat is, a nulla grantos időszakokkal együtt. Végzős hallgatók a végzést követően is mehetnek szakmai gyakorlatra, amennyiben a pályáztatás és a támogatási szerződés megkötése még a hallgatói jogviszony fennállása alatt megtörténik.

A 2017/2018-as tanévben a Sapientia EMTE hallgatói mobilitásainak száma összesen 140 volt, ez 16,67%-os növekedést jelent az előző tanév 120 hallgatói mobilitásával szemben.

Típusonként a 140 mobilitás így oszlik el:

77 tanulmányi mobilitás a 2017-es támogatás terhére +

63 szakmai gyakorlat mobilitás a 2017-es támogatás terhére.

A hallgatói mobilitások aránya 6,01% volt a teljes hallgatói létszámhoz⁴ viszonyítva, ez az arány az ezt megelőző tanévben 5,36% volt. Karok szerinti megoszlás:

KA103

Kar	Hallgatói mobilitások összesen 2017/2018	Arány a hallgatói mobilitásokból	Arány a karon belüli hallgatói létszámból ⁵
Csíkszeredai Kar	84	60%	9,59%
Kolozsvári Kar	23	16,43%	8,52%
Marosvásárhelyi Kar	33	23,57%	2,79%
Összesen:	140	100%	6,01%

A Csíkszeredai Kar továbbra is kiemelkedően teljesít, jóval az átlagos arány felett, a vizsgált tanévben a Kolozsvári Kar is az átlagos arány fölött teljesített, a Marosvásárhelyi Kar viszont a karon belüli hallgatói létszámhoz képest továbbra is jelentősen alulteljesít.

IV.1.a) Hallgatói tanulmányi mobilitások (SMS)

A II.3. pontban már rámutattunk, hogy az elnyert hallgatói tanulmányi mobilitás keretet megnöveltük a szakmai gyakorlat keretből megmaradt összeggel (15.314 €), és a további átcsoportosítások függenek a most folyamatban lévő 12 SMS mobilitás végkifejletétől, illetve a szociális ösztöndíjaktól, amelyekre nézve decemberben születik döntés.

A Sapientia EMTE-n a 2017/2018-as tanévben **77 tanulmányi** mobilitás valósult meg (előző tanévhez képest +10%). A hallgatói tanulmányi ösztöndíjakra a tanéven belül **177.710 eurót** fordítottunk (+22,81%) a szociális kiegészítéssel együtt. A 2017/18-as tanévben újra folyósítottuk a **szociális** ösztöndíj-kiegészítést az igénylő jogosultak számára (az előző tanévben kerethiány miatt nem adtunk ilyen kiegészítést), 14 szociális esetünk volt, akik 13.387 € értékben kaptak kiegészítő támogatást.

Az ösztöndíjak összegeit a jelen beszámoló II.2. pontjában ismertetett módon állapítottuk meg. Tanulmányi mobilitásra kiutazott hallgatók eloszlása karok szerint:

⁴ 2329

⁵ CS 876; KV 270; MS 1183

KA103

Kar	2016/2017 SMS	2017/2018 SMS	Változás előző tanévhez képest
Csíkszeredai Kar	38	49	+28,95%
Kolozsvári Kar	11	11	0%
Marosvásárhelyi Kar	21	17	-19,05%
Összesen:	70	77	+10%

A 2017/18-es tanévben 5 diák kért és kapott egy egyetemi félévre szóló hosszabbítási lehetőséget (szemben az előző tanév 2 diákjával), így ők a teljes tanévet a fogadó intézményben töltötték.

A tanulmányi mobilitások eloszlása a **fogadó országok** szerint: Írország 1, Lengyelország 1, Magyarország 73 mobilitás, Spanyolország 2 mobilitás.

Megjegyzés: továbbra is érvényesek a 2016/17-es tanévről szóló mobilitási beszámoló vonatkozó megjegyzései a korlátozó tényezőkről, valamint a hozott kreditek elismerésének problematikájáról.

(<http://www.sapientia.ro/data/nemzetkozi-kapcsolatok/erasmus/dokumentumok/1.%20melleklet%20-%20Erasmus%2B%20beszamolo%202016%202017.pdf> , 7-8. oldal)

IV.1.b) Hallgatói szakmai gyakorlat mobilitások (SMP)

A 2017/18-as tanévben **87.086** eurót fordítottunk szakmai gyakorlat mobilitásokra (+36,08%), ebből az összegből 63 SMP mobilitást szerveztünk (+26%). A szakmai gyakorlat mobilitások átlagos időtartama 2 hónap (ez egyúttal a program által előírt minimális időtartam is).

Szakmai gyakorlat mobilitásra kiutazott hallgatók eloszlása karok szerint:

KA103

Kar	2016/2017 SMP	2017/2018 SMP	Változás előző tanévhez képest
Csíkszeredai Kar	31	35	+12,90%
Kolozsvári Kar	8	12	+50%
Marosvásárhelyi Kar	11	16	+45,45%
Összesen:	50	63	+26%

2018 nyarán a **63 szakmai gyakorlat** mobilitásból **20-at végzett** hallgatók teljesítettek (31,75% a tavalyi 24% -hoz képest), 10 végzett diák szakmai gyakorlata még nem zárult le.

A szakmai gyakorlat mobilitások eloszlása a **fogadó országok** szerint: Magyarország 62 mobilitás, Egyesült Királyság 1 mobilitás.

Megjegyzés: továbbra is érvényesek a 2016/17-es tanévről szóló Erasmus+ beszámoló vonatkozó megjegyzései az ilyen típusú mobilitások minőségi problémáiról, amelyek megoldásában nagy segítséget jelenthetne egy működő karrieriroda.

(<http://www.sapientia.ro/data/nemzetkozi-kapcsolatok/erasmus/dokumentumok/1.%20melleklet%20-%20Erasmus%2B%20beszamolo%202016%202017.pdf> , 8. oldal)

IV.2. Oktatási célú mobilitások (STA) – KA103

A 2017/2018-as tanévben **52 oktatási mobilitást teljesítettünk** (előző tanévhez képest 23,81%-os növekedés), amelyre **36.330 eurót** fordítottunk (+24,46%). Az ösztöndíjakat a jelen beszámoló II.2. pontjában ismertetett módon számítottuk ki.

Megoszlás karokra lebontva:

KA103

Kar	2016/2017 STA	Arány főállású oktatókból	2017/2018 STA	Arány főállású oktatókból	Mobilitások számának változása
Csíkszeredai Kar	15	22,73%	18	25,71%	+20%
Kolozsvári Kar	13	38,24%	14	41,18%	+7,69%
Marosvásárhelyi Kar	14	17,72%	20	23,53%	+42,86%
Összesen:	42	23,46%	52	26,94%	+23,81%

Mobilitások eloszlás fogadó országok szerint: Franciaország 2, Írország 2, Lengyelország 1, Magyarország 43, Szlovákia 4.

IV.3. Felsőoktatási munkatársak képzési célú mobilitásai (STT) – KA103

A 2017/2018-as tanévben **71 felsőoktatási munkatárs képzési célú mobilitása** valósult meg (+4,41%), az ösztöndíjakra **44.750 eurót** fordítottunk (+15,71%).

Az ösztöndíjakat a jelen beszámoló II.2. pontjában ismertetett módon állapítottuk meg.

Karokra lebontva:

KA103

Kar	2016/2017 STT	2017/2018 STT	Mobilitások számának változása
Csíkszeredai Kar	21	22	+4,76%
Kolozsvári Kar	12	12	0%
Marosvásárhelyi Kar	25	24	-4%
Rektori Hivatal	10	13	+30%
Összesen:	68	71	+4,41%

Mobilitások eloszlása fogadó országok szerint: Franciaország 2, Írország 2, Magyarország 65, Olaszország 2.

IV.4. A KA107 programon belül megvalósult mobilitások

A 2017/18-as tanév volt az első, amikor az EMTE részt vett a **KA107-es** mobilitási programban. Jelenleg egyetlen partnerországbeli intézménnyel működünk együtt, a beregszászi II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolával. A nem EU-s partner intézményből mobilitásra érkezők ösztöndíját is nekünk folyósítja a nemzeti iroda, és mi fizetjük azt ki a résztvevőknek.

A tanév szintjén 6 kimenő és 3 bejövő mobilitás valósult meg, az alábbiak szerint:

Típus \ Irány	Kimenő	Bejövő
STA mobilitás	2 CS 2 KV	2
STT mobilitás	1 RH 1 KV	1

Az elmúlt tanévre szóló tanulmányi mobilitási pályázati felhívásokra bejövő (*incoming*) hallgató nem jelentkezett, a 2018/19-es tanév első félévében fogadtuk az első kárpátaljai diákot.

V. Erasmus+ bejövő (*incoming*) hallgatók és felsőoktatási munkatársak

Az Erasmus+ programon belül a Sapientia EMTE-n a 2017/18-as tanévben is jelentős túlsúlyban voltak a kiutazó (*outgoing*) hallgatók a bejövőkkel (*incoming*) szemben. A tanulmányi mobilitásra érkező hallgatók száma nem változott előző tanévhez képest (3 fő), de szakmai

gyakorlat mobilitásra nem érkeztek hozzánk diákok, így összességében 57,14%-al csökkent az bejövő hallgatók száma (7-ről 3-ra).

Az oktatási mobilitásra érkezők számának növekedési tendenciája mérséklődött a 2017/18-as tanévben, míg a képzési mobilitásra érkezők száma jelentősen megnövekedett.

V.1. Tanulmányi mobilitásra érkezett hallgatók: 3 fő (0%).

Karok szerint:

Kar	2016/2017	2017/2018
Csíkszeredai Kar	1	1
Kolozsvári Kar	2	2
Marosvásárhelyi Kar	0	0
Összesen:	3	3

A 2017/2018-as tanévben a Csíkszeredai Karra 1 diák érkezett, egy félévre, küldő intézménye a Soproni Egyetem.

Ugyanakkor a Kolozsvári Karra 2 hallgató érkezett, küldő intézményeik: az Eszterházyi Károly Egyetem, valamint a felvidéki Selye János Egyetem. Az Egerből érkező diák a teljes tanévet az EMTE-n töltötte az Erasmus+ mobilitási program keretében.

Továbbra is érvényesek a tavalyi beszámoló vonatkozó megjegyzései a tantárgylista késői elkészüléséről mint nehézségről a bejövő diákok vonatkozásában.

(<http://www.sapientia.ro/data/nemzetkozi-kapcsolatok/erasmus/dokumentumok/1.%20melleklet%20-%20Erasmus%2B%20beszamolo%202016%202017.pdf> , 10. oldal)

V.2. Szakmai gyakorlat mobilitásra érkezett hallgatók: 0 fő (előző tanévben: 4 fő).

V.3. Oktatási mobilitásra érkezők: 65 bejövő oktató (+8,33%). Az incoming oktatók mobilitásainak eloszlása küldő országok szerint: Lengyelország 1, Magyarország 61, Szlovákia 3.

Az Erasmus+ program keretében érkező oktatók megoszlása karok szerint:

Kar	2016/2017	2017/2018	Változás
Csíkszeredai Kar	28	19	-32,14%
Kolozsvári Kar	22	27	+22,73%
Marosvásárhelyi Kar	10	19	+90%
Összesen:	60	65	+8,33%

V.4. Képzési célú mobilitásra érkező felsőoktatási munkatársak: 46 bejövő munkatárs (+64,29%), küldő országok szerint: Magyarország 44, Szlovákia 2.

Az Erasmus+ program keretében érkező adminisztratív munkatársak megoszlása karok szerint:

Kar	2016/2017	2017/2018	Változás
Csíkszeredai Kar	9	27	+200%
Kolozsvári Kar	14	11	-21,43%
Marosvásárhelyi Kar	2	3	+50%
Rektori Hivatal	3	5	+66,67%
Összesen:	28	46	+64,29%

VI. Kari teljesítmény, kari koordinátori munka – a program nem „magától működik”

A Sapiaientia EMTE-n a 2017/2018-as tanév Erasmus+ teljesítményével intézményi szinten elégedettek lehetünk: lezártuk a programon belül az 5. tanévet, **ebben a tanévben valósult meg a legtöbb mobilitás ezidáig a tanévek tekintetében**, és a 2017-es támogatási keretből sikerült 279 mobilitást megszervezni, ugyanannyit, mint amennyit a 2016-os keretből megvalósítottunk.

A hallgatói mobilitások aránya egy kart leszámítva a diáklétszámhoz képest kiemelkedően jó, és nem érhetjük volna el ezt a teljesítményt a kari Erasmus+ koordinátorok elkötelezett munkája, lelkiismeretes hozzáállása, folyamatos erőfeszítései nélkül.

A 2016/17-es tanév mobilitásairól szóló beszámoló vonatkozó megjegyzései a koordinátori munkáról és a gyakori koordinátor-cserék negatív következményeiről továbbra is érvényesek.

(<http://www.sapiaientia.ro/data/nemzetkozi-kapcsolatok/erasmus/dokumentumok/1.%20melleklet%20-%20Erasmus%2B%20beszamolo%202016%202017.pdf> , 11. oldal)

VII. A mobilitások intézményi hasznosultsága

Továbbra is érvényesek a tavalyi beszámoló megjegyzései a program hasznosultságának négy eleméről: nemzetközi dimenzió, infrastrukturális fejlesztések, kapcsolati háló bővülése, hazahozott tapasztalatok (amelyek megosztásához és hasznosításához első körben személyes beszélgetések lennének szükségesek a hazatérőkkel).

(<http://www.sapiaientia.ro/data/nemzetkozi-kapcsolatok/erasmus/dokumentumok/1.%20melleklet%20-%20Erasmus%2B%20beszamolo%202016%202017.pdf> , 11. oldal)

VIII. Tendenciák

VIII.1. SMS

Az Erasmus+ programban töltött 5 tanév nem (illetve nem minden karon) volt elegendő ahhoz, hogy a hallgatói mobilitásokkal, és főként a tanulmányi mobilitásokkal kapcsolatban kialakuljon a megfelelő segítő pozitív légkör, és kialakuljon a hozott kreditek elismerésével kapcsolatos biztonságos rutin. Továbbra is előfordul, hogy a diákot valamelyik tanára beszéli le a pályázásról, és sok esetben a diák a mobilitásból való hazatérésekor kvázi büntetésben részesül elismerés helyett (pl. negatív megjegyzések, a vizsgázás meggátolása a „hiányzás” miatt). Az Erasmus+ hallgatói mobilitásokkal szembeni **hátráltató tényezők a most folyamatban lévő 2018/2019-es tanévben kezdték igazán éreztetni hatásukat: a tanulmányi mobilitások száma mélyen alulmarad a 2017/18-as tanévhez képest (maximum 49 a korábbi 77-el szemben)**, a három karról összesen maximum annyian utaznak ki SMS-re, mint a 2017/18-as tanévben a Csíkszeredai Karról.

Az SMS típusú mobilitások csökkenő tendenciája több objektív és szubjektív okkal magyarázható:

SMS mobilitást támogató tényezők +	SMS mobilitást nem támogató tényezők -
<ul style="list-style-type: none">- támogató kari légkör, pozitív kommunikáció- tanárok pozitív hozzáállása- tantervek kompatibilitása- mobilitás alatt teljesített tárgyak elismerése tantervi tárgyként- stabil kari koordinátor- diáktársak pozitív tapasztalatai a mobilitás minden elemére kiterjedően, beleértve a teljesítmény elismerését is	<ul style="list-style-type: none">- ellenséges kari légkör, rémhírek- tanárok negatív hozzáállása- tantervek inkompatibilitása- gondok az hozott kreditek elismertetésével- mobilitás utáni büntető attitűd („nem vizsgázhatsz mert hiányoztál”)- gyakori személyi változások- diáktársak ismétlődő negatív tapasztalatai a mobilitások valamely fontos elemével (pl. a

<ul style="list-style-type: none"> - biztonság - kíváncsiság, bátorság - képesség a félelmek legyőzésére, a komfortzónából való kilépésre - a fogadó intézmény vonzereje - a fogadó település kulturális és turisztikai vonzereje - anyanyelven való tanulás lehetősége - ? 	<p>teljesítmény elismerésével) kapcsolatban</p> <ul style="list-style-type: none"> - bizonytalanság - kis létszámú évfolyamok - ösztöndíj mértéke (a jelenlegi grant csak HU esetében elégséges) - magabiztos nyelvtudás hiánya - önbizalomhiány - szervezési gondok (pályázás, jelentkezés a fogadó intézményben, a <i>Learning Agreement</i> egyeztetése, szállás megszerzése, utazás megszervezése, biztosítás megkötése stb.) - félelem a szükséges papírmunkától - félelem az elszakadástól (szülőktől, barátoktól, ismerős környezettől) - kételkedés az idegen környezetben előírt teljesítés (15 kredit itthoni értékben) megvalósíthatóságában stb.
--	---

Az eddig elért hallgatói mobilitási eredmények szinten tartásához, a zuhanás megállításához innentől már nem elegendő a kari koordinátorok toborzó-meggyőző munkája, a diáknak támogató légkörre van szüksége tanulmányi téren is. A teljesítmény alapján két karon sikeres a hallgatói tanulmányi mobilitási program, a harmadik karon azonban úgy tűnik a legfontosabb tanulmányi tényező, a hozott kreditek elismerésének problémája szabályozás nélkül, spontán módon nem oldódik meg. Ezért **szükségessé vált főként a Marosvásárhelyi Karon, de a többi karon is az eddigi tapasztalatokat beépítő olyan kari stratégia kidolgozása**, amely tanulmányi ügyekben (is) biztonságot ad a diáknak:

- a Kar sajátosságaira való tekintettel, egységesen és a diákokra nézve átlátható és előnyös módon rendezzi a kiutazás előtti *Learning Agreement*ek egyeztetését és a hazaérkezés utáni tárgyelismeréseket, oly módon, hogy az Erasmus+ programban részt vevő diák tanulmányi ügyekben ne kerüljön itthon kiszolgáltatott helyzetbe;
- biztosítja a felzárkózást a 3223/08.02.2012-es miniszteri rendelethez, amely többek között előírja, hogy adott tanévben Erasmus+ mobilitást teljesítő diák nem veszítheti el pozícióját a következő tanév szintjén a mobilitása miatt („*ART. 15. (1) Echivalarea mentionata la art. 12 pct. 3 nu prejudiciaza pozitia studentului in clasamentul facultatii de origine pentru anul universitar ulterior celui in care studentul a participat la stagiul Erasmus.*”);
- feloldja a kommunikációs zárlatokat, biztosítja az információ akadálytalan áramlását az Erasmus+ programmal kapcsolatba a tanszékek, tanárok felé, valamint a diákok és tanárok közt;
- támogató és pozitív légkört teremt a hallgatói mobilitások tekintetében a Karon.

Ilyen stratégia hiányában nem valószínű, hogy a negatív tendencia a következő tanévekben megfordul, a kialakult helyzetben kizárólag koordinátori munkával a hallgatói tanulmányi mobilitások számának csökkenése nem állítható meg. Viszont a tanulmányi ügyeket és a belső kommunikációt rendező hallgatóbarát stratégia kidolgozása és eljuttatása a diákokhoz és akár a szüleikhez megállíthatja ezt a visszaesést, stabilizálhatja az SMS mobilitások számát.

A stratégia kidolgozásán túl segíthetne a **koordinátorok** és a hallgatói mobilitások megszervezésében jelentősebb részt vállaló **tanárok/szakkoordinátorok** ösztönzése a mobilitások számától függő **bónuszrendszer** révén is, hiszen jelenleg a javadalmazás fix, az adott Karon megvalósult Erasmus+ mobilitások számától független, így gyakorlatilag semmi nem motiválja jobb teljesítmény elérésére illetve a hallgatók ösztönzésére a kollégákat.

A mostani Erasmus+ program a 2020/21-es tanévvel ér véget, és új formában, dupla költségvetéssel fog folytatódni, valamint háromszor annyi résztvevőt akar vonzani, mint a mostani. Ha lépést akarunk tartani, akkor mindent meg kell tennünk a hallgatók mobilitásainak elősegítéséért, ösztönzéséért.

VIII.2. SMP

Mivel a hallgatói mobilitásokra (SMS, SMP) kapott támogatási keretek kizárólag hallgatói mobilitásokra használhatók fel, és csak egymás közt csoportosíthatók át, így az SMS mobilitások által fel nem használt keretek felhasználásának egyik módja lehetne **a végzett hallgatók számára biztosított hosszabb, 4-6 hónapos mobilitások** bevezetése.

Az Erasmus+ program egyre inkább szorgalmazza a „Digital Skills” képességek elsajátítását célzó szakmai gyakorlat mobilitások bevezetését és a *Mobility Tool+* eszközben történő nyilvántartásukat (leírás itt:

<https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/digital-opportunity-traineeships-boosting-digital-skills-job>

és itt: <https://erasmusintern.org/digital-opportunities>).

VIII.3. Tanárok specifikus STT mobilitása

Az Erasmus+ program egyre intenzívebben próbálja bevezetni a tanárok számára azokat a képzési mobilitásokat (STT), amelyek fő összetevője a pedagógiai és/vagy tananyagfejlesztési képességek fejlesztése („*mobility activities dedicated to training in pedagogical and/or curriculum design skills*”). Elképzelhető, hogy a 2019-es felhívástól már előírják az ilyen jellegű mobilitások minimális számát/arányát.

IX. Egyéb nemzetközi mobilitások a 2017/18-as tanévben: CEEPUS

Hálózat	Kiutazó diák mobilitás	Kiutazó tanár mobilitás	Bejövő diák mobilitás	Bejövő tanár mobilitás
CIII-HU-0019-13-1718 International Cooperation in Computer Science	0	1	0	0
CIII-HU-0028-11-1718 Active Methods in Teaching and Learning Mathematics and Informatics	0	1	0	0
CIII-RO-0010-12-1718 Teaching and Learning Bioanalysis	4	5	0	0
Összesen:	4	7	0	0

Kolozsvár, 2018. október 24.